

Số: /BC-UBND

Ba Tơ, ngày tháng 4 năm 2025

BÁO CÁO

Đánh giá việc áp dụng các quy định tại Nghị quyết số 111/2024/QH15 ngày 18 tháng 01 năm 2024 của Quốc hội, các Nghị quyết khác của Quốc hội có liên quan đến các chương trình mục tiêu quốc gia, các Nghị định số 27/2022/NĐ-CP ngày 19 tháng 4 năm 2022 và số 38/2023/NĐ-CP ngày 24 tháng 6 năm 2023 của Chính phủ đối với quản lý, tổ chức thực hiện CTMTQG trong giai đoạn 2021-2025

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Chủ tịch UBND tỉnh tại Công văn số 2152/UBND-KGVX ngày 17/4/2025 về báo cáo đánh giá cơ chế, chính sách quản lý, tổ chức thực hiện các CTMTQG tại Nghị quyết số 111/2024/QH15 ngày 18/01/2024, Nghị định số 27/2022/NĐ-CP ngày 19/4/2022, số 38/2023/NĐ-CP của Chính phủ, UBND huyện Ba Tơ báo cáo nội dung như sau:

I. ĐÁNH GIÁ VIỆC ÁP DỤNG CÁC NGHỊ QUYẾT CỦA QUỐC HỘI

1. Nghị quyết số 111/2024/QH15 ngày 18 tháng 01 năm 2024 của Quốc hội về một số cơ chế, chính sách đặc thù thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia

a) Tác động tích cực

Khi Nghị quyết số 111/2024/QH15 ban hành đã góp phần tăng tính chủ động cho địa phương trong việc tổ chức các Chương trình MTQG nhất là việc cho phép địa phương quyết định điều chỉnh phương án phân bổ vốn đầu tư công, kinh phí thường xuyên giữa các chương trình mục tiêu quốc gia trong kế hoạch đầu tư công trung hạn, kế hoạch đầu tư vốn hằng năm, dự toán ngân sách nhà nước hằng năm đã được cấp có thẩm quyền giao; cơ cấu nguồn vốn ngân sách nhà nước giữa chi đầu tư, chi thường xuyên của các dự án thành phần không còn đối tượng hỗ trợ để tập trung vốn thực hiện các dự án thành phần khác thuộc các chương trình mục tiêu quốc gia giai đoạn 2021 – 2025 đã giúp địa phương chủ động hơn trong việc phân bổ, điều chỉnh vốn giữa các dự án thành phần của Chương trình phù hợp với khả năng và điều kiện thực tiễn của địa phương.

b) Hạn chế của chính sách

Theo quy định tại Khoản 2 Điều 4 Nghị quyết số 111/2024/QH15 chỉ cho phép điều chỉnh dự toán ngân sách nhà nước năm 2024 (chi thường xuyên) và dự toán ngân sách nhà nước chưa giải ngân hết trong năm 2023 (bao gồm chi đầu tư, chi thường xuyên) của các chương trình mục tiêu quốc gia đã được chuyển sang năm 2024 để thực hiện theo quy định mà không cho phép điều chỉnh dự toán sang năm 2025 và không có quy định việc điều chỉnh kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2021 – 2025 giữa các dự án thành phần trong cùng Chương trình mục

tiêu quốc gia nên ảnh hưởng đến khả năng thực hiện và giải ngân vốn Chương trình trong năm 2025.

c) Đề xuất

Tiếp tục Nghị quyết số 111/2024/QH15 trong việc tổ chức thực hiện các Chương trình MTQG và cho phép điều chỉnh kế hoạch vốn (vốn đầu tư công và vốn sự nghiệp) cho cả giai đoạn thực hiện; cho phép địa phương chủ động trong việc lồng ghép vốn giữa các Chương trình MTQG trên cùng địa bàn đối với cả các địa phương không thực hiện cơ chế thí điểm; nghiên cứu cơ chế, chính sách cho phép điều chỉnh tỷ lệ phân bổ vốn đầu tư và vốn sự nghiệp phù hợp với khả năng thực hiện, giải ngân và điều kiện thực tiễn của địa phương.

2. Đánh giá về Nghị quyết số 108/2023/QH15 ngày 29 tháng 11 năm 2023 của Quốc hội về giám sát chuyên đề “Việc triển khai thực hiện các nghị quyết của Quốc hội về các Chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021 - 2025, giảm nghèo bền vững giai đoạn 2021 - 2025, phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 - 2030”.

a) Tác động tích cực

Nghị quyết số 108/2023/QH15 đã đánh giá toàn diện về kết quả đạt được và những hạn chế; đồng thời, đã làm rõ nguyên nhân của những hạn chế trong việc thực hiện các Chương trình MTQG. Từ đó, Nghị quyết đã đề ra các nhiệm vụ, giải pháp và phân công nhiệm vụ cụ thể cho Chính phủ, Bộ ngành Trung ương và địa phương để tổ chức thực hiện các Chương trình MTQG.

b) Đề xuất

Tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 108/2023/QH15 để tăng cường công tác kiểm tra, giám sát nhằm kịp thời phát hiện những khó khăn, vướng mắc để chỉ đạo, hướng dẫn, tháo gỡ trong việc tổ chức thực hiện các Chương trình MTQG.

II. ĐÁNH GIÁ VIỆC ÁP DỤNG CÁC NGHỊ ĐỊNH SỐ 27/2022/NĐ-CP, NGHỊ ĐỊNH SỐ 38/2023/NĐ-CP

1. Quy định chung và nguyên tắc quản lý các chương trình: Nghị định được ban hành nhằm hoàn thiện, thống nhất trong quản lý, tổ chức thực hiện các Chương trình MTQG, khắc phục tồn tại bất cập và sửa đổi quy định không còn phù hợp; tăng cường phân cấp, phân quyền cho địa phương trong quản lý, tổ chức thực hiện các Chương trình MTQG, tăng cường sự tham gia của cộng đồng trong quá trình triển khai Chương trình, góp phần nâng cao tính minh bạch, dân chủ trong lập kế hoạch và thực hiện dự án. Nghị định cũng đã làm rõ hơn về công tác lập kế hoạch, huy động, phân bổ, sử dụng nguồn lực, tổ chức quản lý chương trình, giám sát đánh giá chương trình; ban hành các cơ chế đặc thù trong quản lý đầu tư xây dựng, thực hiện các hoạt động hỗ trợ phát triển sản xuất...; nhằm thực hiện hiệu quả các Chương trình MTQG trong giai đoạn 2021 – 2025.

2. Quy định về lập, giao kế hoạch thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia giai đoạn 5 năm: Nghị định đã làm rõ việc lập, phê duyệt và giao kế hoạch thực hiện các chương trình MTQG giai đoạn 5 năm; quy định cụ thể nội dung, nhiệm vụ của kế hoạch thực hiện, giải pháp huy động nguồn vốn, tổ chức thực hiện.

3. Quy định về lập, giao kế hoạch thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia hằng năm; phương pháp lập kế hoạch thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia có sự tham gia của cộng đồng: việc lập kế hoạch có sự tham gia của cộng đồng góp phần đảm bảo tính khả thi, phù hợp với thực tiễn và nhu cầu của cộng đồng hưởng lợi; từ đó, xác định nguồn lực và xây dựng kế hoạch thực hiện thuận lợi, hiệu quả, đồng bộ trong triển khai thực hiện Chương trình. Tuy nhiên, khả năng định hướng, xây dựng và tổ chức thực hiện chương trình nhất là ở cấp xã trong thời gian qua còn nhiều hạn chế làm ảnh hưởng đến tiến độ thực hiện và hiệu quả sử dụng nguồn lực của Chương trình.

4. Quy định về lồng ghép nguồn vốn trong thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia: HĐND tỉnh đã ban hành Nghị quyết số 07/2023/NQ-HĐND ngày 22/03/2023 Quy định cơ chế lồng ghép các nguồn vốn và huy động nguồn lực thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn tỉnh; đối với lồng ghép vốn đã quy định cụ thể về nguyên tắc lồng ghép các nguồn vốn; nội dung thực hiện lồng ghép nguồn vốn giữa các chương trình mục tiêu quốc gia và từ các chương trình, dự án khác; cách thức và trình tự thực hiện lồng ghép nguồn vốn; quy trình, thủ tục thanh toán, quyết toán nguồn vốn được lồng ghép. Tuy nhiên, trong thời gian qua, việc lồng ghép các nguồn vốn trong thực hiện các Chương trình MTQG gặp nhiều khó khăn do mục tiêu, nhiệm vụ, đối tượng thực hiện, nguyên tắc thực hiện của mỗi Chương trình MTQG là khác nhau nên khó thực hiện lồng ghép.

5. Quy định về huy động và sử dụng nguồn vốn tín dụng, huy động nguồn vốn hợp pháp khác thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia: Nghị định đã quy định cụ thể việc huy động, lồng ghép vốn thực hiện các Chương trình MTQG; tuy nhiên, do các Chương trình được thực hiện trên địa bàn các xã ĐBKK vùng đồng bào DTTS&MN nơi có tình hình kinh tế - xã hội và cơ sở hạ tầng chậm phát triển, cuộc sống người dân còn rất khó khăn nên việc huy động nguồn lực từ các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân hoặc đóng góp từ người dân còn nhiều hạn chế.

6. Quy định về cơ chế đặc thù trong tổ chức thực hiện dự án đầu tư xây dựng quy mô nhỏ, kỹ thuật không phức tạp: đã tạo điều kiện cho người dân tham gia trong quá trình lập hồ sơ, giám sát cộng đồng, tổ chức thi công xây dựng, bảo trì công trình; tăng cường tính minh bạch, đề cao vai trò, trách nhiệm của người dân trong việc tham gia tổ chức thực hiện Chương trình ở địa phương.

7. Nguyên tắc quản lý hoạt động hỗ trợ phát triển sản xuất thuộc chương trình mục tiêu quốc gia.

Nghị định số 38/2023/NĐ-CP quy định “*Các dự án, kế hoạch, phương án, mô hình (gọi chung là dự án) phát triển sản xuất phải đảm bảo tối thiểu 50% người dân tham gia dự án là đối tượng hỗ trợ của các chương trình mục tiêu quốc gia, trong đó ưu tiên nguồn lực hỗ trợ thực hiện dự án có trên 70% người dân tham gia dự án là đối tượng thuộc hộ nghèo, hộ cận nghèo, hộ mới thoát nghèo, hộ dân tộc thiểu số, người có công với cách mạng, phụ nữ thuộc hộ nghèo*”. Tuy nhiên, đối tượng của nội dung Hỗ trợ phát triển sản xuất theo chuỗi giá trị tại Quyết định số 1719/QĐ-TTg là “*Các hộ nghèo, cận nghèo. Ưu tiên hộ nghèo do phụ nữ làm chủ hộ và là lao động duy nhất, trực tiếp nuôi dưỡng người thân không*

còn khả năng lao động hoặc chưa đến độ tuổi lao động; hộ sinh sống tại xã đặc biệt khó khăn, thôn đặc biệt khó khăn” và quy định “Các doanh nghiệp (sản xuất, chế biến, kinh doanh), HTX tham gia vào chuỗi giá trị có từ 70% tổng số lao động trở lên là người dân tộc thiểu số” là chưa phù hợp với quy định tại Nghị định 38/2023/NĐ-CP và gây khó khăn cho việc tổ chức thực hiện.

Cơ chế quản lý dự án hỗ trợ phát triển sản xuất theo chuỗi giá trị chưa quy định chế tài trong việc xử lý các rủi ro trong quá trình thực hiện dự án như đối với trường hợp dự án không được thực hiện hoàn thành....

UBND huyện Ba Tơ kính báo cáo./.

Nơi nhận:

- Các Sở: NN&MT, TC, DT&TG;
- CT, các PCT UBND huyện;
- TT HĐND huyện;
- BTT UBMTTQVN huyện;
- Các Phòng: DT&TG, TC-KH, NN&MT;
- VP HĐND&UBND huyện;
- Lưu: VT.DTTG(Xuyên).

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
CHỦ TỊCH**

Phạm Giang Nam